

P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel
P.I. voor vrouwen

**Jaarverslag 2023 van de Commissie van
Toezicht**

"Wind tegen"

*Vaak heeft onze doelgroep, gedetineerde vrouwen,
de wind tegen gehad op diverse fronten in hun leven.
Onze inzet en bijdrage is erop gericht dat aan het eind van de detentie, met opgeheven hoofd,
de handen in de zij en met trots, uiteindelijk de wind kan keren.
Daaraan hebben vele handen van personeel bijgedragen.
Elke afdeling, elke ondersteunende dienst is erop gericht
om de betreffende vrouw nooit meer te ontmoeten in detentie.
Hierin slagen we niet altijd de eerste keer,
maar de tweede poging zal er niet minder om zijn.*

P.I. Zuid-Oost Directie, locatie Ter Peel

Inhoud	
Voorwoord.....	4
1.1 Inrichting.....	4
1.2 De Commissie van Toezicht.....	4
2. Cijfers.....	5
3. De toezichthoudende taak.....	6
3.1 Portefeuille ongewenst gedrag/Aandachtsfunctionaris.....	7
4. De adviestaak.....	9
5. De bemiddelingstaak.....	9
6. De rechtsprekende taak.....	10
7. Overige vermeldenswaardige gebeurtenissen.....	13
8. Algemene conclusie ten behoeve van NPM- jaarverslag.....	13
Bijlage 1: managementoverzicht uit KLAVER Ter Peel.....	15

Voorwoord

Het was een roerig jaar voor de commissie van toezicht in Ter Peel.

Er zou sprake zijn geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen de P.I. Daarnaast zou er mogelijk sprake zijn van racisme en discriminatie. Mr. Oosterhagen heeft daarom een onderzoek in het kader van de WOO ingesteld om nader te onderzoeken of hiervan in de vrouwegevangenissen sprake is (geweest). Daarnaast heeft Jessica Villerius een tweedelige documentaire gemaakt "Zitten en Zwijgen", die via Videoland is uitgezonden in juni 2023. In die documentaire spraken familieleden als ook ex gedetineerde vrouwen over hun ervaringen met niet integer gedrag binnen de PI Nieuwersluis en ook de PI ter Peel.

Ook verscheen er een rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid, die onderzoek heeft gedaan binnen de P.I. Nieuwersluis¹. Daarin werd geconcludeerd dat er binnen de P.I. Nieuwersluis een cultuur bestaat waardoor het mogelijk is dat PIW-ers niet-integer gedrag, waaronder seksueel grensoverschrijdend gedrag, vertonen.

Daarna volgde de beleidsreactie van inmiddels demissionair Minister voor Rechtsbescherming, dhr. F.M. Weerwind, aan de leden van de Tweede Kamer van 31 mei 2023², waarin onder meer wordt voorgesteld om een aandachtsfunctionaris binnen de P.I. aan te stellen.

De commissie heeft zelf onderzoek gedaan of hetgeen geschetst werd ook in de P.I. Ter Peel is voorgekomen en of er mogelijk signalen gemist zijn. Uit onderzoek van de verslagen van de vergaderingen van de afgelopen 10 jaar en de behandelde klachten kon niet worden afgeleid dat er geluiden waren met betrekking tot racisme, discriminatie of seksuele intimidatie. De commissie is echter niet blind voor het feit dat mogelijke misstanden ook in Ter Peel kunnen voorkomen zonder dat de CvT dit verneemt. Daarom is er gedurende het gehele jaar binnen de CvT gesproken over de voornoemde onderwerpen als ook met de directie en op enig moment ook met een delegatie van de commissie van toezicht bij de P.I. Nieuwersluis. Grootste zorg was daarbij: is het mogelijk dat wij signalen missen en zou het kunnen dat gedetineerden niet met dergelijke klachten bij ons aankloppen en wat is daaraan te doen.

De commissie heeft vervolgens, na langdurige overweging, ervoor gekozen om twee portefeuillehouders in te stellen in plaats van een door de minister voorgestelde aandachtsfunctionaris. Zie hiervoor verder hoofdstuk 3.1.

1.1 Inrichting

De Penitentiaire Inrichting Ter Peel vormt samen met de Penitentiaire Inrichting Roermond te Roermond de Penitentiaire Inrichtingen Zuid-Oost.

De Penitentiaire Inrichting Ter Peel is in april 1976 begonnen als strafinrichting voor mannelijke gedetineerden. In 1987 werd het een halfopen gevangenis voor vrouwen. Vanaf 1997 ontwikkelde de gevangenis zich tot een inrichting met alle regimes. Sinds 26 mei 2014 verbleven er ook mannen die in de Flex-capaciteit werden geplaatst. Per augustus 2021 is daaraan een einde gekomen. Vanaf 29 september 2021 is de Flex capaciteit tijdelijk in gebruik genomen door de Rijks Justitiële Jeugd Inrichting (RJJI) Horsterveen. Na een flinke regenbui in juni 2023 is het gebouw door de Rijksgebouwendienst afgekeurd en zal de Flex-capaciteit worden afgebroken.

De vrouweninrichting is gehuisvest in het oude klooster en de nieuwbouw van 1997 en heeft de volgende regimes:

- een Huis van Bewaring (HvB) met een capaciteit van 87 plaatsen (waarvan 19 als Extra Zorg Voorziening);
- een gevangenis met 125 plaatsen (waarvan 21 voor arrestanten)
- een Beperkt Beveiligde Afdeling met 9 plaatsen;
- een voorziening voor Moeder en Kind met 5 plaatsen.

---

¹ www.inspectie-jenv.nl/publicaties/rapporten/2023/05/31/rapport-pi-nieuwersluis

² www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/05/31/tk/beleidsreactie-inspectierapport-pi-nieuwersluis

In totaal kunnen in de P.I. Ter Peel 226 gedetineerden worden gehuisvest.

1.2 De Commissie van Toezicht

Dit jaar maken van de commissie deel uit:

- mw. mr. P. van Blaricum, teamvoorzitter Familie en jeugd, senior rechter bij de rechtbank Limburg, voorzitter sinds 01.02.2021
- mw. mr. A.J.D.D. Burhenne, advocaat, lid sinds 12.01.2011, tevens plaatsvervangend voorzitter
- mw. I.C.P. van Kempen, directeur/eigenaar Kempen Communicatie, lid sinds 1.03.2015
- dhr. E.W.J. Hulshof, voorheen Ombudsman Hogeschool Arnhem en Nijmegen en eigenaar eigen bedrijf, lid sinds 01.08.2016
- dhr. T.H. Bergmans, voorheen verpleegkundige en vertrouwenspersoon, lid sinds 28.06.2019
- dhr. G.G. Dirks, stafjurist bij de Rechtbank Oost-Brabant, lid sinds 01.01.2020
- dhr. V.C.E.J. de Jong, huisarts, lid sinds 01.05.2020 tot 01.05.2023
- dhr. T.J.G.M. Custers, voorheen lid traumateam Mutsaersstichting, lid sinds 01.06.2021.
- dhr. E.R.J. Berends, huisarts, lid sinds 19.04.2022

Dit jaar zijn er geen wijzigingen in het ledenbestand geweest.

Het secretariaat bestaat uit mw. P. van Kaam-Wolfswinkel.

De administratieve ondersteuning van de commissie van toezicht is verzorgd door mw. M.H.G.M. Grubben en mw. M.C.H. van Bree.

Het secretariaat van de Commissie van Toezicht is gevestigd in de rechtbank Limburg, locatie Roermond, Willem II Singel 67, 6041 HR Roermond.

Deskundigheidsbevordering

Op 28 februari 2023 heeft de commissie een bezoek gebracht aan de P.I. Merksplas in België.

Op 6 juni 2023 heeft de commissie een studiedag gehouden over Dilemma's.

Op 31 oktober 2023 heeft de commissie een dag georganiseerd over het thema "aandacht voor ongewenste omgangsvormen". Hierbij is Dr. C.A.E.M. (Carla) Goosen MDR, uitgenodigd om achtergrondinformatie met de commissie te delen. Ook is gebruik gemaakt van een actrice om gespreksvaardigheden te oefenen.

Op 13 november 2023 is de landelijke dag voor de Commissies van Toezicht bezocht door de voorzitter, de secretaris en twee leden.

Tijdens vergaderingen zijn deskundigen van de P.I. ingegaan op vragen van de leden.

2. Cijfers

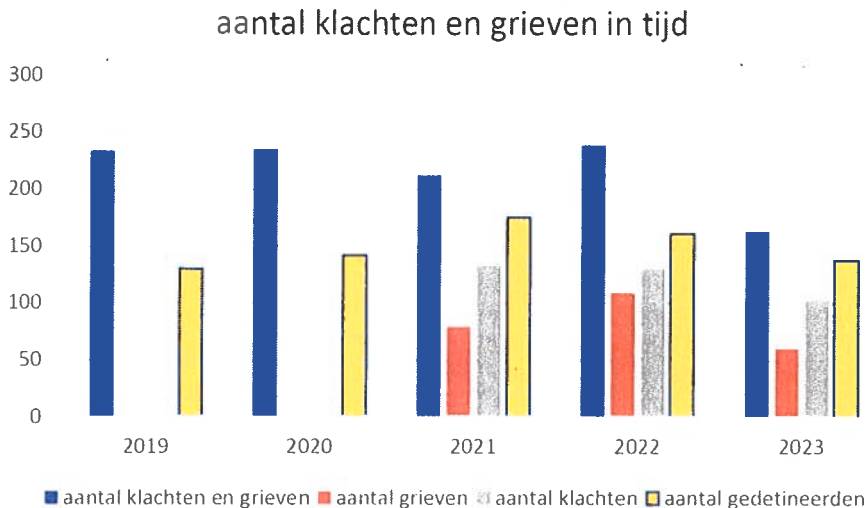
Aantal beklagzittingen:	9
Aantal klachten en grieven:	163 (respectievelijk 102 en 61)
Aantal bezette detentieplaatsen per 1 juli 2023:	138
Huis van Bewaring	51
Gevangenis	85
BBA	0
MMK (Moeder met kindhuis)	2

In 2023 zijn er 13 inhoudelijk medische klachten ingediend bij de medische dienst.

Hiervan zijn 6 klachten mondeling afgehandeld en 7 zaken zijn doorgezonden naar de Medisch Adviseur, die alle zaken ongegrond heeft verklaard. Via de CvT zijn 4 medische klachten ontvangen. Deze klachten zijn altijd doorgezonden naar het hoofd medische dienst ter kennisname.

Contacten met Gedeco: 3

Aantal klachten in voorgaande jaren:

3. De toezichhoudende taak

Overlegstructuur:

Normaal gesproken overlegt de commissie elke derde dinsdag van de maand op locatie met de (plaatsvervangend) vestigingsdirecteur van de inrichting.

De vergaderstukken zijn in de Samenwerkruimte geplaatst.

Van de zijde van de directie heeft steeds de vestigingsdirecteur, te weten dhr. mr. A.J. de Korte, de vergadering bijgewoond. Eén keer heeft hij zich laten vertegenwoordigen door het afdelingshoofd, dhr. H. Martens.

Daarnaast heeft de vestigingsdirecteur ook regelmatig telefonisch contact opgenomen met de voorzitter of de plv. voorzitter.

De vergadering verloopt volgens een vaste agenda:

- Opening van de vergadering.
- Het verslag van de vorige vergadering.
- Bespreking actiepuntenlijst.
- Ingekomen post en mededelingen.
- Het verslag van de maandcommissarissen.
- Het verslag van de beklagcommissie.
- Het verslag van de directie.
- Rondvraag.
- Sluiting.

Tijdens de vergaderingen komen specifieke onderwerpen aan de orde en worden medewerkers/deskundigen uit de P.I. uitgenodigd om over specifieke onderwerpen te praten.

In 2023 is gesproken met enkele afdelingshoofden, een medewerker van de Badafdeling, en het hoofd medische dienst, het aanspreekpunt van Humanitas. Daarnaast is een lid van de gedetineerdendecommissie (Gedeco) uitgenodigd om te spreken over haar lidmaatschap aan de Gedeco. Een lid van de commissie van toezicht woont regelmatig een vergadering van de Gedeco bij, om op die manier op de hoogte te blijven van hetgeen er speelt binnen de Gedeco. Een van de leden is actief betrokken geweest bij het opstellen van een nieuw Gedeco reglement

Twee leden hebben het MDO bijgewoond van 30 maart 2023 en 28 augustus 2023 en een bijeenkomst van de vrijhedencommissie in oktober en december 2023. Daarnaast heeft de medicus binnen de CvT een gesprek gevoerd met het hoofd van de medische dienst.

Twee leden hebben het Moeder met Kind huis bezocht. De sfeer en de leefomstandigheden zijn goed. De BBA waar ook een moeder met kind verbleef, voldoet niet. Er ontbreekt kindbeveiliging op de stopcontacten. Daarnaast is het belangrijk dat het opladen van een telefoon brandveilig gebeurt.

Andere zaken die besproken zijn onder andere:

- het WOO verzoek dat mr. H.J. Oosterhagen heeft ingediend bij DJI in verband met een onderzoek naar mogelijke seksuele misstanden in de vrouwengevangenissen;
- het rapport van de Inspectie van naar mogelijke seksuele misstanden in de vrouwengevangenissen;
- naar aanleiding van een verzoek van de plv. Directeur Generaal van DJI is onderzocht in hoeverre de CvT/beklagcommissies te maken heeft gehad met racisme en discriminatie in de periode tussen 2020 en 2023 (zie blz 16);
- het landelijk beleidskader DJI tegen discriminatie en racisme;
- het verblijf van transseksuelen in de P.I.;
- verkiezingen in de P.I.;
- de wijze waarop is omgegaan met de prijsverhogingen in de inrichtingswinkel;
- de aanstelling van een aandachtsfunctionaris sociale veiligheid;
- de vervanging van de Flex-capaciteit, nadat dit gebouw is afgekeurd door de Rijksgebouwendienst na wateroverlast in juni 2023;
- de melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag van een medewerker ten aanzien van een gedetineerde;
- de voeding van de nieuwe cateraar;
- de inzet van Humanitas binnen de P.I.;
- de bezetting van de P.I. en de overbelasting van het personeel;
- de landelijke storing van Telio in april 2023;
- schimmel in de douches (in februari en aug);
- het structureel niet doorgaan van de avondrecreatie in verband met personeelsgebrek.

De onderlinge samenwerking binnen de commissie was goed. De samenwerking en communicatie met de directie was eveneens prettig, open en constructief, met behoud van ieders verantwoordelijkheid.

3.1 Portefeuille ongewenst gedrag/Aandachtsfunctionaris

In januari 2023 heeft mr. H.J. Oosterhagen een WOO verzoek ingediend naar aanleiding van mogelijk seksuele misstanden in de vrouwengevangenissen in Nederland, met name in de P.I. Nieuwersluis en de P.I. Ter Peel en naar aanleiding van de dood van een gedetineerde in maart 2022 in de P.I. Ter Peel.

In februari heeft DJI verzocht om na te gaan of er in de afgelopen 2 jaar signalen zijn ontvangen over racisme en discriminatie in de inrichting. De commissie heeft geconcludeerd dat er geen specifieke klaagschriften/meldingen over racisme of discriminatie bekend zijn. Er is binnen de commissie altijd aandacht voor de onderwerpen racisme, sociale veiligheid en discriminatie van gedetineerden maar specifieke gevallen zijn niet bekend.

Wel wordt er met enige regelmaat geklaagd over "bejegening" door het personeel maar dat gaat dan niet over racisme of discriminatie.

Op 26 juni 2023 is de documentaire Zitten en Zwijgen uitgezonden via streamingsdienst Videoland. Dit heeft gezorgd voor de nodige onrust bij personeel, gedetineerden en ook bij de commissie van toezicht. Er werd een beeld geschetst dat er regelmatig sprake zou zijn geweest van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door medewerkers van de P.I. Nieuwersluis. Hoewel die documentaire vooral over een andere PI ging diende zich de vraag aan of dit ook in de P.I. ter Peel zou spelen. De vraag diende zich aan de commissieleden mogelijk iets gemist hebben en wat de redenen zouden kunnen zijn dat vrouwen zich niet melden bij de maandcommissaris als zij met dergelijk gedrag te maken hebben gehad. Problematisch in dat verband was dat documentarie vooral een verslaglegging was vanuit de verhalen van de betreffende vrouwen en misten de leden hoor en wederhoor in de documentaire. Problematisch daarbij waren de uitingen rondom het overlijden van een gedetineerde in maart 2022 die niet geheel volgens de waarheid waren waardoor de betrouwbaarheid van stellingen in de documentaire ter discussie kwam te staan.

In juli 2023 heeft een gedetineerde vervolgens via haar hulpverlener gemeld dat zij seks had gehad met een beveiligder. Na onderzoek door de directie heeft deze beveiligder dat ook toegeven, hetgeen heeft geleid tot ontslag. De directie heeft een en ander meteen gemeld bij de CvT en de directie heeft daarnaast aangifte gedaan.

Door al deze onrust heeft DJI er op aangedrongen een aandachtsfunctionaris niet integer gedrag aan te stellen. Op 1 augustus 2023 heeft een delegatie van de leden digitaal gesproken met een delegatie van de commissie van toezicht bij de P.I. Nieuwersluis over de aanstelling van een aandachtsfunctionaris. De commissie heeft besloten geen aandachtsfunctionaris aan te stellen, zoals DJI had voorgesteld, maar om twee portefeuillehouders aan te stellen voor de portefeuille ongewenst gedrag. De commissie heeft er bewust voor gekozen om niet één aandachtsfunctionaris te benoemen. Dit zou immers de stap voor de gedetineerden om naar de aandachtsfunctionaris kunnen bemoedigen, omdat derden dan ook meteen weten dat een gedetineerde om een gesprek met de aandachtsfunctionaris heeft gevraagd. De aandachtsfunctionaris zal immers bekend (kunnen) zijn voor personeel en medegedetineerden.

Bovendien zijn de leden van de CvT van mening dat zij allen benaderbaar zouden moeten zijn voor dit soort klachten en daar ook toezicht op moeten houden. Alle leden van de CvT die als maandcommissaris functioneren, zullen dus ook klachten en vragen over ongewenst gedrag in behandeling nemen. Voor derden is dan niet bekend waarover men met de maandcommissaris heeft gesproken. De commissie vindt het niet wenselijk dat er naast de CvT een onafhankelijke aandachtsfunctionaris komt. Zij zien het juist als taak van de CvT om hier oog en oor voor te hebben. Desgewenst kan een casus door de maandcommissaris overgedragen worden naar een ander lid (bijv. wanneer de gedetineerde een voorkeur voor een man of vrouw heeft, of wanneer een ander hier meer affiniteit mee zou hebben). Bij de portefeuillehouders ongewenst gedrag kan door de leden te allen tijde extra informatie worden ingewonnen over het onderwerp.

De portefeuillehouders ongewenst gedrag zullen er zorg voor dragen dat het onderwerp ongewenst gedrag regelmatig op de agenda van de vergaderingen komt en zij zien erop toe dat de leden van de CvT voldoende kennis kunnen vergaren over het onderwerp.

In oktober 2023 hebben de leden van onze CvT een cursus gevolgd over hoe om te gaan met klachten die zien op ongewenst, niet integer gedrag waarbij ook een acteur betrokken was zodat rollenspellen gespeeld werden. Binnenkort komen er rechercheurs van team zeden van de politie langs bij onze CvT die ook informatie met ons zullen gaan delen, dit om onze kennis en vaardigheden te verbeteren en daarmee de kans te vergroten om tijdig signalen op te vangen die kunnen duiden op ongewenst gedrag door medewerkers van de P.I.

Drie leden van onze CvT (de portefeuillehouders ongewenst gedrag en een jurist uit de commissie) hebben in januari 2024 een afspraak gepland staan om tot een werkbaar protocol te komen voor de portefeuillehouders (en leden van de CvT) ten aanzien van het onderwerp ongewenst gedrag.

De doelen zijn om ongewenst gedrag zo goed en zo snel mogelijk te signaleren, de drempel te verkleinen om ongewenst gedrag te melden en wij willen op een juiste manier kunnen reageren op meldingen en vragen betreffende ongewenst gedrag. Daar zal in het protocol op worden ingezet. Ook wordt aandacht besteed aan de communicatie met de directie over dit onderwerp.

Het betreft nieuw beleid zodat dit van tijd tot tijd geëvalueerd zal moeten worden en daar waar nodig zal moeten worden bijgeschaafd.

4. De adviestaak

Dit verslagjaar heeft de commissie haar zorgen uitgesproken over het ontbreken van een protocol binnen de P.I. Ter Peel hoe medewerkers dienen te handelen als er mogelijk sprake is van grensoverschrijdend gedrag op seksueel gebied met gedetineerden. De directeur was van mening dat de bestaande protocollen die binnen de P.I. worden gebruikt voldoende zouden zijn. Hij zal echter naar aanleiding van het advies een protocol opstellen.

De commissie heeft de directeur verzocht om het de gedetineerden mogelijk te maken om fysiek te kunnen stemmen binnen de P.I. De directeur heeft dit onderzocht en nadat er aanvankelijk door de burgemeester van de gemeente Horst aan de Maas toestemming was gegeven, bleek dat het dit jaar nog niet mogelijk was. Er waren ook andere mogelijkheden om een stem uit te brengen. De commissie heeft de directeur geadviseerd voor de volgende verkiezingen in juni 2024 tijdig een aanvraag voor een stembureau in te dienen bij de gemeente.

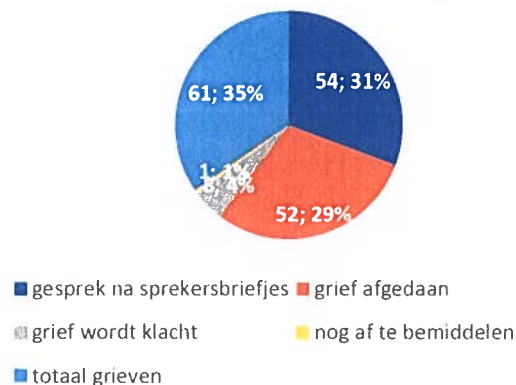
5. De bemiddelingstaak

De leden van de Commissie van Toezicht (met uitzondering van de voorzitter) zijn volgens de indeling overeenkomstig het jaarrooster bij toerbeurt als maandcommissaris opgetreden. De gedetineerden kunnen via een verzoekbriefje kenbaar maken om de maandcommissaris te spreken. Naar aanleiding van de diverse gesprekken is er door de maandcommissaris contact opgenomen met een medewerker van de desbetreffende discipline, een penitentiair inrichting werker dan wel met de directie. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek. De maandcommissaris heeft steeds vaker een bemiddelende rol aangenomen, hetgeen ook effectief bleek te zijn, met name ook naar de medewerkers toe. Over de afwikkeling van de bemiddeling of tussenkomst zijn alle betrokkenen zo spoedig mogelijk, al dan niet via tussenkomst van de directie en/of de secretaris geïnformeerd. De maandcommissarissen stellen een schriftelijk verslag op en hebben van hun bevindingen verslag gedaan tijdens de eerstvolgende commissievergadering met de directie.

De maandcommissaris krijgt ook kennis van opgelegde disciplinaire straffen van 7 dagen strafcel of meer. Ook in de gevallen waarin er geen bemiddeling wordt gevraagd bij deze opgelegde straffen en wanneer er tijdens zijn bezoek aan de locatie ruimte en gelegenheid is, neemt de maandcommissaris contact op met deze gedetineerden en kijkt wat er speelt.

Daarnaast heeft de maandcommissaris op verzoek van het secretariaat diverse gesprekken gevoerd met gedetineerden over hun klachten. De maandcommissaris heeft ook nog met andere gedetineerden gesproken, dan wel naar aanleiding van een sprekersbriefje, of tijdens een toevallige ontmoeting. In totaal leidde dit tot 120 gesprekken.

Afdoening grieven door maandcommissaris

Tijdens de vergaderingen van de Commissie van Toezicht hebben de maandcommissarissen over de gesprekken met gedetineerden verslag gedaan. De gesprekken waren deels informatief van aard en hadden deels betrekking over onderwerpen waarover ook klachten zijn ingediend. De gesprekken die hebben plaatsgevonden zijn niet in het klachtenregistratiesysteem geregistreerd, maar in een verslag weergegeven. Tijdens de gesprekken met de maandcommissaris zijn de volgende onderwerpen veelvuldig aan de orde gekomen:

- *Bejegening*
- *Het niet voortvarend handelen door de casemanager*
- *Kwijtgeraakte eigendommen na overplaatsing*
- *Ziekmelding*
- *Het dagprogramma*
- *De leveringen door de winkel*

6. De rechtsprekende taak

Beklag:

De zittingen van de beklagcommissie vinden plaats volgens een vooraf vastgesteld rooster, waarbij de rol van voorzitter wordt ingevuld door de voorzitter, de advocate mr. Burhenne of dhr. Dirks, die als stafjurist werkzaam is, als plaatsvervangend voorzitter van de Commissie van Toezicht. De leden van de Commissie van Toezicht fungeerden bij toerbeurt als lid van de beklagcommissie. De secretaris van de Commissie van Toezicht is tevens als secretaris van de beklagcommissie opgetreden. Het merendeel van de klachten wordt schriftelijk afgedaan na de zitting. De zaken die kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond zijn worden vooral schriftelijk afgedaan door de secretaris en de voorzitter. Inmiddels worden ook met mate mondelinge uitspraken gedaan. De zittingen zijn dit verslagjaar altijd meervoudig gedaan, dat wil zeggen dat naast de voorzitter twee leden van de commissie deel uitmaken van de beklagcommissie. Bij de zittingen van de beklagcommissie werd de directie ter zitting vertegenwoordigd door de (plaatsvervangend) directeur.

Een steeds groter aantal gedetineerden heeft zich bij de behandeling van hun beklag laten bijstaan door een advocaat.

Er zijn 12 beklagzittingen ingepland.

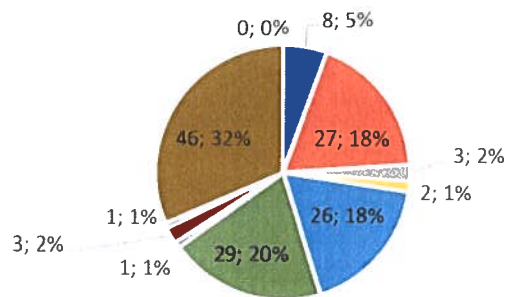
Inrichting	Doorlooptijd in dagen										Beslissingen												
	Totaal klachten	Ingestroom klachten	Ingestroom grieven	Grief naar klacht	Totaal klachten	Uitspraak klachten	Uitspraak grieven	0-10	11-30	31-60	61-90	>90	Ongegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Overvoerd
Ter Peel	163	102	61	8	162	104	58	42	53	11	10	11	35	9	35	3	2	27	28	2	3	1	52

De doorlooptijden zijn in vergelijking met 2023 verminderd van 61 dagen naar 33 dagen. Het wegvallen van de bemiddeling door de klachtenfunctionaris van de P.I. zorgt voor snellere bemiddeling door de maandcommissaris. Dit heeft een positief effect.

Het aantal uitspraken dat na meer dan 60 dagen zijn afgewerkt bedroeg 17 % van de uitspraken (in 2022 was dit 43 %). In 2023 is 49 % van de klachten binnen vier weken na ontvangst van een klacht afgedaan (in 2021 was dit 47 %). Het merendeel van deze klachten is na bemiddeling ingetrokken (grief afgedaan).

In 2023 zijn er 102 klachten en 61 grieven ontvangen. Voorgaand jaar waren dit er in totaal 130 en 109.

Afdoening klachten en grieven in percentages

- Gegrond
- Ongegrond
- Deels gegrond
- Overgedragen
- Niet ontvankelijk
- Ingetrokken
- Ingetrokken na bemiddeling
- Ingetrokken ter zitting
- Afdoening na rogatoir verzoek
- Grief afgedaan
- Onbevoegd

De klachten en grieven betreffen de volgende onderwerpen:

Managementoverzicht - Soorten uitspraken per categorie	2023													
CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel - Jaar: 2023	Geground	Ongegrond	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Onbevoegd	Totaal Klachten	Totaal Grieven	Totaal
Activiteiten (arbeid)	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4	1	5
Activiteiten (sport)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2
Bejegening	0	0	0	0	2	0	0	0	0	12	0	3	11	14
Contact buitenw (bellen)	2	4	0	0	1	0	0	0	0	13	0	6	15	21
Contact buitenw (bezoek)	0	4	0	0	0	3	0	1	0	2	0	9	2	11
Contact buitenw (post)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Controle	1	1	0	0	0	2	0	0	0	2	0	3	3	6
DBT	0	2	1	0	1	4	0	0	0	0	0	10	0	10
Disciplinaire straf	1	4	1	0	0	4	0	1	0	0	0	17	0	17
Geweld	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Informatie/procedure	2	3	1	0	2	2	0	1	0	3	0	13	3	16
Nog onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Ordemaatregel	0	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	4	0	4
Persoonlijke voorwerpen	0	1	0	0	0	3	0	0	0	4	0	3	5	8
Rek. cour./zak- en kleedgeld	0	0	0	0	10	1	0	0	0	3	0	11	3	14
Rogatoir verzoek	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1
Selectie/overpl. (ext)	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Selectie/overpl. (int)	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	3	1	4
Verlaten inrichting	1	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4	1	5
Verzorging (div)	0	0	0	0	10	1	0	0	0	1	0	11	1	12
Verzorging (godsd., levens.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Verzorging (medische)	0	0	0	1	0	2	0	0	0	1	0	3	1	4
Verzorging (persoonlijke)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	2	3
Totaal	8	27	3	2	26	29	1	3	1	46	0	111	52	163

Er zijn dit jaar meer klachten over het telefoneren. Dit wordt mede veroorzaakt door een storing bij Telio. De klachten over rekening-courant betreffen vooral klachten over de kosten van de boodschappen. De kosten werden landelijk verhoogd terwijl de gedetineerden bestellijsten hadden ingevuld waarop de oude prijzen nog vermeld stonden.

Het aantal medische klachten is verminderd.

In het registratiesysteem Klaver dat door de Commissies van Toezicht wordt gehanteerd, worden de ingekomen verzoeken voor rogatoir horen ook als binnengekomen klacht geregistreerd. In het verslagjaar is er dat 1 (in 2022 waren dit er 5).

De beklagcommissie heeft dit jaar geen verzoeken gedaan om een gedetineerde rogatoir te horen.

Beroep:

De gedetineerden hebben 6 keer beroep ingesteld. De directie heeft 1 maal beroep aangetekend. De RSJ heeft in geen van deze beroepen uitspraak gedaan. Gelet op de achterstand bij de afwerking van beroepen door de RSJ kan het nog enige tijd duren voordat de uitspraken kunnen worden verwacht.

7. Overige vermeldenswaardige gebeurtenissen

Zoals eerder is besproken wordt er onderzoek gedaan naar mogelijke grensoverschrijdend gedrag in de vrouwengevangenissen in Nederland. De Inspectie Justitie en Veiligheid doet nader onderzoek nadat mr. H.J. Oosterhagen verzoek in het kader van de WOO heeft ingediend over dit onderwerp. Het onderzoek van de Inspectie richt zich met name op de P.I. Nieuwersluis. Er wordt door de Inspectie (nog) geen nader onderzoek ingesteld in de P.I. Ter Peel of de P.I. Zwolle.

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de commissie zich ervan vergewist in hoeverre er vanaf 2010 door gedetineerden melding is gemaakt van grensoverschrijdend gedrag, waarbij namen zijn genoemd van personeelsleden. Uit archiefonderzoek zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

In augustus 2023 heeft een gedetineerde, nadat zij in vrijheid is gesteld, een klacht ingediend, waarbij zij klaagt over de omstandigheden tijdens haar verblijf in de P.I. Ter Peel. Hierbij heeft zij onder meer gesteld dat zij zich aangerand voelde nadat zij door een mannelijk lid van het IBT werd gevisiteerd. Omdat de beklagcommissie geen klachten in behandeling kan nemen van ex-gedetineerden is de brief ter kennisname gezonden naar de directie. De directeur heeft gemeld dat het IBT zijn taak op de juiste wijze heeft uitgevoerd en dat klaagster visueel is gevisiteerd, hetgeen een standaardprocedure is bij plaatsing in de afzonderingscel. De overplaatsing vond in de nachtelijke uren plaats. Op dat moment was er geen vrouwelijk personeelslid aanwezig. Klaagster heeft tijdens haar verblijf in de P.I. geen melding gedaan van ongeoorloofd gedrag door personeelsleden, zo heeft de directeur tijdens een vergadering gemeld. De commissie ziet geen redenen te twifelen aan de verklaring van de directeur.

Door de commissieleden is regelmatig navraag gedaan naar het onderzoek dat plaatsvindt. De directeur van de P.I. Ter Peel heeft gemeld dat hij het jammer vindt dat het onderzoek van de Inspectie zich alleen richt op de P.I. Nieuwersluis, omdat onderzoek zou kunnen aantonen, dat er zich geen misstanden hebben voorgedaan in de P.I. Ter Peel.

8. Algemene conclusie ten behoeve van NPM- jaarverslag

In het algemeen is de commissie van toezicht tevreden over de omstandigheden waarin de gedetineerden zich bevinden. De rechten van gedetineerden worden gewaarborgd. De commissie hoopt dat er meer gedetineerden naar voren durven te komen als zij te maken krijgen met racisme, discriminatie en seksueel ongewenst gedrag. De commissie, maar ook de directie, zet zich hiervoor in en probeert de drempel om zich te melden zo laag mogelijk te houden. De onderwerpen zullen aan de agenda voor de vergadering met de directie worden toegevoegd en er zal regelmatig worden bezien of het te maken protocol voldoet of moet worden aangepast.

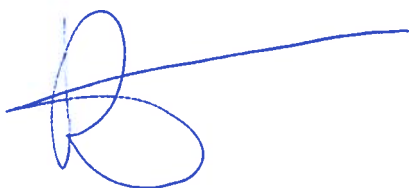
De commissie van toezicht heeft het hoofd medische dienst verzocht aan te geven hoeveel medische klachten er zijn ontvangen in 2023 en hoe deze zijn afgehandeld, teneinde dit vermelden in het jaarverslag. Dit jaar ziet de commissie een verbetering in de afhandeling en het aantal medische klachten.

In 2018 heeft is op verzoek van de Klankbordgroep in samenspraak met de Dienst Justitiële Inrichtingen een digitale Samenwerkruimte ingericht ten behoeve van alle commissies van toezicht. De leden constateren nog regelmatig dat zij problemen hebben met het inloggen in de samenwerkruimte, alhoewel een lichte verbetering merkbaar is. Nog steeds beschikken niet alle leden over een laptop of een I-pad, zodat de stukken wel thuis voorbereid konden worden, maar er tijdens de vergadering of beklagzitting een papieren versie nodig was. Daarom heeft de secretaris enige tijd de vergaderstukken/stukken voor de beklagzitting ook meegenomen, zodat er de vergadering en beklagzittingen te allen tijde doorgang konden vinden. In 2023 maken de meeste leden gebruik van de samenwerkruimte.

De commissie is van oordeel dat DJI tekort is geschoten met dit project. De samenwerkruimte is nog steeds niet gebruiksvriendelijk en redelijk bereikbaar. Er is niet voldoende voorzien in de randvoorwaarden, zoals het ter beschikking stellen van een I-pad en een veilig e-mail adres. De commissie hoopt van harte dat deze problemen om toegang te krijgen tot de samenwerkruimte zo snel mogelijk worden verholpen.

Dit verslag is vastgesteld ter vergadering van de commissie van toezicht op 27 februari 2024 en ondertekend door de voorzitter.

P. van Kaam-Wolfswinkel

mr. P. van Blaricum

Bijlage 1: managementoverzicht uit KLAVER Ter Peel

Managementoverzicht - werkvoorraden																						
2023 CvT Bureau Limburg - P.I. Zuid-Oost, locatie Ter Peel	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na bemiddeling	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	grief afgedaan	onbevoegd	overig	eind voorraad
januari	16	9	8	1	0	9	3	6	40		2			1					6			16
februari	16	11	7	4	1	9	8	1	63		4				2		1		2			18
maart	18	10	8	2	0	10	6	4	52	1	4			1					4			18
1e kwartaal	16	30	23	7	1	28	17	11	52	1	10			2	2		1		12			18
april	18	15	4	11	0	15	13	2	45	2	1	1	1	2	4		1	1	2			18
mei	18	21	8	13	0	22	8	14	24		6		1		2				13			17
juni	17	6	0	6	0	13	4	9	25		1				4		1		7			10
2e kwartaal	18	42	12	30	0	50	25	25	31	2	8	1	2	2	10		2	1	22			10
juli	10	25	15	10	1	6	0	6	25	1									5			29
augustus	29	24	19	5	4	31	24	7	29	2	3	1		19					6			22
september	22	6	4	2	1	12	9	3	30	1	3				4				4			16
3e kwartaal	10	55	38	17	6	49	33	16	28	4	6	1		19	4				15			16
oktober	16	7	7	0	0	6	6	0	59		4				2							17
november	17	8	6	2	1	13	11	2	57	1	4			4	2				2			12
december	12	21	17	4	0	16	13	3	28	1	3	1			9				2			
4e kwartaal	16	36	30	6	1	35	30	5	48	2	11	1		4	13				4			0
Totaal	16	163	103	60	8	162	105	57	40	9	35	3	2	27	29		3	1	53			0